

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	Петрова Олена Володимирівна, старший викладач кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	4 курс, VII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – не передбачено семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Італійська, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна «Особливості відтворення українською мовою італійських науково-популярних і науково-технічних текстів» призначений для студентів, які прагнуть поглибити свої знання та навички в галузі перекладу специфічних жанрів текстів. У рамках курсу розглядаються основні принципи та стратегії, що використовуються при перекладі наукових статей, технічних інструкцій, патентів, а також популярних наукових публікацій. Студенти ознайомляться з особливостями термінології, стилістики та структури науково-технічних і науково-популярних текстів, а також із специфічними вимогами до точності та зрозумілості при їх перекладі. Особлива увага приділяється аналізу культурних аспектів, які можуть впливати на сприйняття наукової інформації в різних мовних контекстах.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Особливості відтворення
українською мовою італійських
науково-популярних і науково-
технічних текстів»**

Спеціальність: B11

Спеціалізація: B11.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша — італійська

Освітня програма:

Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою дисципліни «Особливості відтворення українською мовою італійських науково-популярних і науково-технічних текстів» є: 1. Формування теоретичних знань: ознайомлення студентів з основними поняттями, термінами та концепціями, що стосуються перекладу науково-популярних і науково-технічних текстів. 2. Розвиток практичних навичок: надання можливостей для практичного застосування знань через виконання перекладацьких завдань, аналіз реальних текстів та розробку власних перекладів. 3. Засвоєння специфіки жанру: вивчення особливостей стилістики, структури та термінології науково-популярних і науково-технічних текстів, а також вимог до точності та зрозумілості при їх перекладі. 4. Аналіз культурних аспектів: розгляд впливу культурного контексту на сприйняття наукової інформації та переклад текстів для різних цільових аудиторій. 5. Розуміння етичних аспектів: ознайомлення з етичними нормами та принципами, що регулюють діяльність перекладача в науковій сфері. 6. Підготовка до професійної діяльності: підготовка студентів до роботи в сфері перекладу, зокрема в наукових, технічних та освітніх установах, а також у видавництвах, що спеціалізуються на науковій літературі. Таким чином, дисципліна сприяє комплексному розвитку студентів як фахівців у галузі перекладу, здатних ефективно працювати з різноманітними науковими текстами.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Результати навчання з дисципліни «Особливості відтворення українською мовою італійських науково-популярних і науково-технічних текстів» включають: 1. Знання теорії перекладу: студенти повинні мати чітке уявлення про основні теоретичні концепції, терміни та методи, що використовуються в перекладі науково-популярних і науково-технічних текстів. 2. Навички аналізу тексту: вміння аналізувати структуру, стиль та зміст науково-популярних і науково-технічних текстів. 3. Практичні навички перекладу: здатність виконувати переклад науково-популярних і науково-технічних текстів з урахуванням специфіки жанру та цільової аудиторії. 4. Уміння працювати з термінологією: навички роботи з науковими термінами, включаючи їх правильне вживання, адаптацію та пояснення в контексті перекладу. 5. Критичне мислення: здатність оцінювати якість перекладів, виявляти помилки та пропонувати альтернативні варіанти перекладу. Ці результати навчання сприяють формуванню кваліфікованих фахівців у галузі перекладу, здатних ефективно працювати з різноманітними науково-популярними і науково-технічними текстами.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	По завершенню опанування дисципліни «Особливості відтворення українською мовою італійських науково-популярних і науково-технічних текстів» студент повинен: Знати: теоретичні основи перекладу, специфіку науково-популярних і науково-технічних текстів, структурні особливості наукових текстів, різницю між науковими та науково-популярними текстами, основні терміни та поняття, що використовуються в науці та техніці, особливості відтворення термінів. Уміти: виконувати точний і адекватний переклад науково-популярних і науково-технічних текстів на італійську мову, адаптувати текст до цільової аудиторії,

враховуючи її рівень знань, аналізувати текст на предмет специфіки жанру, стилю та термінології, використовувати джерела для перевірки термінів і понять, здійснювати пошук додаткової інформації для покращення якості перекладу.

Ці знання та уміння допоможуть студентам стати кваліфікованими фахівцями у сфері перекладу наукових і технічних текстів, що є важливим аспектом сучасної комунікації в науці та техніці.

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ п/ п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Модуль I									
Змістовий модуль 1. Структура та функції публіцистичних текстів									
1.	Структура та жанрові особливості наукових та науково-популярних текстів.	25		8	16				
2.	Термінологічні системи в науково-технічному та науково-популярному перекладі: вивчення методів роботи з термінами, їх адаптація та стандартизація в процесі перекладу, а також роль термінологічних баз даних.	20		6	14				
3.	Культурні аспекти перекладу наукових та науково-популярних текстів: розгляд впливу культурних контекстів на сприйняття наукової інформації, етичні норми та виклики, з якими стикаються перекладачі.	25		8	16				
4.	Перекладацькі стратегії для науково-технічних та науково-популярних текстів: дослідження різних підходів до перекладу та їх застосування в залежності від специфіки тексту і цільової аудиторії.	20		8	14				
	Разом годин за модулем 1	90	-	30	60				

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Особливості відтворення українською мовою італійських науково-популярних і науково-технічних текстів 1. Структура та жанрові особливості наукових та науково-популярних текстів. 2. Термінологічні системи в науково-технічному та науково-популярному перекладі: вивчення методів роботи з термінами, їх адаптація та стандартизація в процесі перекладу, а також роль термінологічних баз даних. 3. Культурні аспекти перекладу наукових та науково-популярних текстів: розгляд впливу культурних контекстів на сприйняття наукової інформації, етичні норми та виклики, з якими стикаються перекладачі. 4. Перекладацькі стратегії для науково-технічних та науково-популярних текстів: дослідження різних підходів до перекладу та їх застосування в залежності від специфіки тексту і цільової аудиторії.
---	---

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання та виконання практичного завдання з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента
Відповідь на теоретичне питання:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

Переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6

	несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)).
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом.

Модульна контрольна робота є письмовою, складається із теоретичного питання та виконання практичного завдання, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу. Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

Бали	Бали / Система ECTS	Оцінка
50-46	50	«відмінно»
45-40	40	«добре»
39-25	30	«задовільно»
менше 25	20	«незадовільно»
неявка на МКР	0	неявка на МКР

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі **заліку**.

Відмітка про **залік** («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Для успішного освоєння дисципліни студенти повинні *знати* основні поняття, теорії та концепції перекладознавства, понятійно-категоріальний апарат теорії перекладу, лінгвістичні методи дослідження, рівні еквівалентності, основні прийоми та способи перекладу, зміст основних понять (терміно-одиниць) теорії перекладу (зокрема таких, як «переклад», «мовне посередництво», «адаптивне транс кодування», «лінгвоетнічний бар'єр», «буквальний/вільний/адекватний переклад», «неперекладність», «підстановка», «перекладацька трансформація» тощо); суспільне призначення і специфіку перекладу (його типів) та інших різновидів адаптивного транскодування; основні вимоги до якості тексту перекладу і найважливіші критерії аналізу-співставлення текстів оригіналу і перекладу; основні типи перекладацьких трансформацій як інструменту оптимального

	перекладацького рішення, а також їх причини й міру їх необхідності та допустимості; процедури аналізу і синтезу інформації, граматичні категорії та явища італійської та української мов. <i>Вміти</i> аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; застосовувати аспекти логічного та творчого мислення перекладача; аналізувати причини перекладацьких невдач; проводити граматичний аналіз пройденого матеріалу із використанням італійської та української граматичної термінології. <i>Володіти</i> навичками обробки тексту у процесі перекладу з італійської мови на українську; перекладацькими прийомами і трансформаціями; відрізняти вільні словосполучення від усталених; розуміти значення слова у вузькому і широкому контексті; знаходити відповідники і перекладати інтернаціоналізми, виділяючи при цьому «несправжніх друзів перекладача»; знаходити відповідники і перекладати фразеологізми, безеквівалентну лексику, власні імена, скорочення і аббревіатури; володіти навичками роботи на комп'ютері з використанням відповідних програм (текстових редакторів, електронних словників, енциклопедій).
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Гудманян, А.Г., Сітко А.В., & Єнчева Г.Г. (2020). <i>Основи перекладознавства: Навчальний посібник для студентів спеціальності 035 «Філологія»</i>. Вінниця: Нова Книга. 2. Даценко, Ю.П. (2013). <i>Arte dell'interpretazione. Навчальний посібник з усного двостороннього перекладу з італійської мови для студентів IV-V курсів перекладацьких і філологічних факультетів/інститутів</i>. Вид. центр КНЛУ. 3. Карабан В.І. Переклад наукової і технічної літератури. — К.: 2001. — 302 с 4. Карабан В.І. Природа перекладацьких деформацій // Вісник КНУ: серія Іноземна філологія, 2007. 41. С. 27-31. (Бібліотека ПНУ) 5. Кириленко, К.І., & Сухаревська, В. (2003). <i>Теорія та практика перекладу</i>. Вінниця: Нова книга. 6. Коптилов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>. Київ. 7. Коптилов, В.В. (2003). <i>Теорія і практика перекладу: навч. посібник</i>. Київ: Юніверс. 8. Корунець, І.В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)</i>. Вінниця: Нова книга. 9. Кузнецов С.Ю. Аналіз перекладацьких помилок при перекладі текстів наукового стилю//Вісник КНУ: серія Іноземна філологія, 2005. 39. С. 45-48. (Бібліотека ПНУ) 10. Кучер, З.І., Орлова, М.О., & Редчиць, Т.В. (2013). <i>Практика перекладу: навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад</i>. Вінниця: Нова Книга. 11. Манакин В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навчальний посібник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2012. 284 с. Режим доступу: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file 12. Олійник А.Д., Олійник О.О. Основи письмового перекладу науково-технічних текстів. Посібник для студентів аграрних і технічних ВНЗ. — К.: УкрІНТЕІ, 2010. — 127 с Додаткова: 1. Agorni, M. (2005). <i>La traduzione. Teorie e metodologie a confronto «Traduzione. Testi e strumenti»</i>. LED Edizioni Universitarie.

	2. Boothman, D. (2004). <i>Traducibilità e processi traduttivi. Un caso: A. Gramsci linguista</i>. Guerra Edizioni Guru. 3. Cosmai, D. (2003). <i>Tradurre per l'Unione Europea</i>. Milano: Hoepli. 4. Delisle, J. (2004). <i>Terminologia della traduzione</i>. Milano: Hoepli. 5. Osimo, B. (2002). <i>Manuale del traduttore</i>. Milano: Hoepli. 6. Osimo, B. (2003). <i>Traduzione e nuove tecnologie</i>. Milano: Hoepli. 7. Osimo, B. (2004). <i>Traduzione e qualità</i>. Milano: Hoepli. 8. Scarpa, F. (2003). <i>La traduzione specializzata</i>. Milano: Hoepli. 9. Ulrych, M. (2001). <i>Tradurre. Un approccio multidisciplinare</i>. Torino: UTET Libreria.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Особливості відтворення українською мовою італійських науково-популярних і науково-технічних текстів» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (заліку). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Особливості відтворення українською мовою італійських науково-популярних і науково-технічних текстів» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Перезатверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 13 від «13» травня 2026р.

Завідувач кафедри

Наталія ФІЛОНЕНКО
(ім'я, прізвище)